

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 15C/235/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3812219510
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danko Lauková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2014:3812219510.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Dankou Laukovou v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOŠŤ, s.r.o., so sídlom ul. Pribinova č. 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zast. Fridrich Paľko, s.r.o. so sídlom ul. Grösslingova č. 4, Bratislava, IČO: 36 864 421 proti odporcovi Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie č. 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

Návrh **z a m i e t a .**

Účastníkom náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ návrhom zo dňa 27.9.2012, podaným prostredníctvom právneho zástupcu domáhal sa proti odporcovi zaplata sumy 125,- eur, z titulu majetkovej škody a sumy 684,12,- eur, z titulu nemajetkovej ujmy, ktorá mu mala vzniknúť nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Prievidza, pretože tento nerozhodol o jeho žiadosti o udelenie poverenia v exekučnom konaní č. EX 7936/2009 - povinná D. X. v zákonom stanovenej lehote. Uviedol, že napriek tomu, že prejednávaná vec nevykazovala prvky nadmernej zložitosti a nevyžadovala si takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla svojou komplexnosťou mať podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu, súd o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie rozhodol až dňa 16.8.2010 (konanie sa pritom začalo dňa 10.8.2009), a to rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia. K rozhodnutiu súdu vo veci, teda došlo po uplynutí zákonom stanovenej lehoty (omeškanie trvalo viac ako 371 dní). Uviedol, že v konaní vyvinul enormné úsilie, aby docielil vecný posun v exekučnom konaní, keď vo viacerých a právne porovnateľných stagnujúcich exekučných konaniach podával opakovane žiadosti o informáciu o stave konania, a to podaniami zo dňa 2.7.2009, zo dňa 23.9.2009, zo dňa 13.11.2009, zo dňa 25.2.2010, zo dňa 30.8.2010, v ktoré dni spísal a podal sťažnosť na preskúmanie zákonnosti postupu súdu - prieťahy v konaní, rovnako dňa 23.11.2010 spísal a podal sťažnosť na prieťahy v konaní, a to v nadväznosti na nesprávny procesný postup, pričom jasne a zreteľne vo vyjadrených skutkových a právnych argumentov, judikatúry a citovanej právnej doktríny žiadal, aby došlo k prijatiu a zabezpečeniu vykonania opatrení na odstránenie nedostatkov v podobe okamžitého vydania rozhodnutí o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Ďalej dňa 25.5.2011 opätovne spísal a podal sťažnosť na prieťahy v konaní, pričom explicitne upozornil na fakt, že v dôsledku zbytočných prieťahov vzniká a zväčšuje sa na jeho strane škoda spočívajúca v nemožnosti výkonu práva priznaného exekučným titulom, v oslabení vymožitelnosti pohľadávky, v poklese bonity dlžníka a nebezpečenstve, že sa dlžník bude zbavovať svojho majetku. Postup exekučného súdu hodnotí ako nesprávny a v rozpore so zákonom, v predmetnom prípade neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu postupovať nesústredene a so zbytočnými prieťahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o udelení poverenia na vykonanie exekúcie pristúpil až po veľmi dlhej dobe. Nečinnosť okresného

súdu nie je ničím ospravedlniteľná, pretože počas špecifikovaného obdobia nevykonával vo veci také úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa (navrhovateľ) v predmetnej veci počas súdneho konania nachádzal, čo je základným účelom práva zaručeného v článku 48 ods. 2 Ústavy SR. O všetkých okolnostiach priebehu skutkového deja, ktorý vyústil do spôsobenej škody, sa dozvedel po doručení upovedomenia o začatí exekúcie. Majetková škoda teda predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej. V tomto období na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému vynaložil sumu 70,- eur, na udržanie a správu informačného systému 40,- eur, ďalej na administratívne spracovanie textov urgencií súdu, na publikačné výdaje spojené s urgenciami, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania vynaložil sumu 15,- eur. Celkom v období medzi podaním žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej vynaložil márne sumu 125,- eur. Ďalej vo svojom návrhu uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a práva na prejednanie veci v primeranom čase nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Nesprávny úradný postup okresného súdu je takej intenzity, ktorá má za následok zbytočné prieťahy v konaní spojené so zásahom do výkonu jeho majetkových práv, pričom márnym plynutím času nastalo riziko zániku povinného, riziko zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným a riziko insolvenčnej povinného. Vďaka skorému rozhodnutiu exekučného súdu mohol včas a efektívne a účinne uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zabezpečeniu vymožitelnosti pohľadávky s príslušenstvom, pretože by vedel, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola zamietnutá a preto bolo potrebné uskutočniť náhradu exekučného titulu. Na podporu nároku na náhradu nemajetkovej ujmy ďalej uviedol dôvody: neexistencia akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu, vyvolaný zásah do jeho zákonných nárokov a základných práv vyvolal u členov riadiacich orgánov spoločnosti a majiteľov pocity frustrácie, úzkosti, nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosť, ďalej bol spôsobený zánik jeho ďalších plánovaných podnikateľských aktivít, strata zisku z realizovaného obchodu vyvolala hospodársku stratu, nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Pri určovaní primeranej náhrady nemajetkovej ujmy vychádzal z doktríny prijatej ústavným súdom, podľa ktorej pokiaľ ide o zbytočné prieťahy v súdnom konaní, je spravodlivé, ak sa na každý rok poznačený prieťahmi vzťahuje satisfakcia vo výške 660,- eur, čo predstavuje alikvótnym pomerom sumu 55,- eur za každý začatý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu. V danej veci si uplatnil ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy sumu 684,12,- eur. Pokiaľ v zmysle zákonného postupu žiadal odporcu o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody, odporca na jeho žiadosť pozitívne nereagoval.

Navrhovateľ v návrhu zo dňa 27.9.2012 uplatnil námietku zaujatosti sudcov Okresného súdu Prievidza. Krajský súd Trenčín uznesením č. k. 17NcC 611/2012-12 zo dňa 6.11.2012 rozhodol, že sudkyňa JUDr. Eva Kiššová je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci vedenej pod sp. zn. 15C 235/2012 a ostatní sudcovia, vrátane JUDr. Danky Laukovej nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci. Následne vec bola pridelená náhodným výberom sudkyňi JUDr. Danke Laukovej.

Odporca vo vyjadrení k návrhu poukázal na zmätočnosť podania - návrhu na začatie konania s tým, že navrhovateľ prenáša celú dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno znáša sám. Je nepravdivé a klamlivé tvrdenie, že navrhovateľ nemá vedomosť o spisových značkách uvádzaných exekučných konaní, pretože v týchto konaniach bol účastníkom konania. Neoznačenie spisových značiek exekučných konaní bolo jedným z dôvodov, pre ktoré aj Ústavný súd SR odmietol sťažnosti navrhovateľa na porušenie jeho ústavných práv nečinnosťou exekučného súdu. Nie je zrejmé, či uplatňuje nárok z titulu nesprávneho úradného postupu z dôvodov prieťahov, z dôvodu rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia alebo z dôvodu nerozhodnutia v zákonom stanovenej lehote. Navrhovateľ uvádza kroky, ktoré podnikol na odstránenie prieťahov v konaní, formu žiadostí o informáciu o stave konania, ktoré však nie je možné považovať za riadny prostriedok, ktorý by viedol k zabráneniu tvrdených prieťahov. Všeobecný súd pritom v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prieťahy v konaní súdu, pretože túto právomoc má iba predseda súdu alebo Ústavný súd SR. Ďalej odporca namietal, že dňa 23.4.2012 mu boli doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, v ktorých bola obsiahnutá aj žiadosť vo veci, ktorá je predmetom tohto konania.

Návrh na súd pritom navrhovateľ podal už v septembri 2012, teda pred uplynutím 6-mesačnej lehoty v zmysle § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“). Ide preto o predčasne uplatnený nárok na súde. Navrhovateľ pritom napriek opakovaným výzvam na doplnenie žiadosti tieto nedoplnil, neuviedol dátumy, kedy sa dozvedel o škode, nepriložil doklady preukazujúce vyčíslenú majetkovú škodu, neuviedol, či boli podávané sťažnosti predsedovi súdu na priedaň, ústavné sťažnosti a nedoplnil doklady preukazujúce ohrozenie práv zánikom povinného, jeho insolvenčiou, stratou kontaktu s povinným a podobne. Odporca preto, ako orgán príslušný na predbežné prerokovanie podaných žiadostí nepovažuje nárok navrhovateľa za predbežne prerokovaný. Odporca ďalej v písomnom vyjadrení uvádza stanovisko k rozhodnutiu o poverení exekútora po 15-dňovej lehote. Podľa jeho názoru súdna prax už dávnejšie ukázala, že lehota na poverenie exekútora je výraznou prekážkou, aby mohli súdy objektívne posúdiť zákonnosť exekúcie, ak exekučným titulom je notárska zápisnica alebo rozhodcovský rozsudok. S poukazom na príslušné zákonné ustanovenia, preto 15-dňová lehota na vydanie poverenia neplatí pri rozhodnutí rozhodcovského súdu ako exekučnom titule vo veciach. Zo skutkových okolností, ktoré sa týkajú rozhodovania o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie je zrejmé, že skúmanie vykonateľnosti rozhodcovských rozsudkov si vyžaduje osobitnú právnu úvahu najmä s ohľadom na to, že tieto sa týkajú právnych vzťahov podliehajúcim režimu spotrebiteľských zmlúv. Pokiaľ mal ďalej nesprávny úradný postup spočívať v zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, tento postup nemôže byť nesprávnym úradným postupom na účely zákona č. 514/2003 Z. z. a nemôže ísť ani o škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím okrem iného je nevyhnutné, aby nezákonnosť rozhodnutia bola konštatovaná príslušným orgánom, čo v danom prípade nebolo splnené. Z dikcie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyplýva, že lehota 15 dní sa nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v podobe zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia a táto sa týka len prípadu, keď súd poverí exekútora vykonaním exekúcie. Nie je možné logicky predpokladať, že by bol zámer zákonodarcu určiť 15-dňovú lehotu na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, keďže ide o zložitý proces posudzovania žiadosti o udelenie poverenia, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu. K tvrdenej existencii priedaňov v konaniach poukázal ďalej odporca na znenie § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom od 1.1.2013. Navrhovateľ v tejto súvislosti nepreukázal podanie sťažnosti na priedaň, existenciu právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, či právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR, ktorými by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priedaňov. Otázku, či bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priedaňov, je pritom kompetentný preskúmať len Ústavný súd SR. Odporca ďalej vzniesol námietku premlčania v súvislosti s nesprávnym úradným postupom, keď uviedol, že pri každom uplatnenom nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu 15-dňovej lehoty od doručenia žiadosti o udelenie poverenia pred dňom 23.4.2009 (t. j. tri roky pred dňom, kedy boli doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku), vznáša námietku premlčania. K otázke vyčíslenia škody ďalej odporca poukázal na to, že navrhovateľ nepreukázal existenciu škody a nároky, ktoré si uplatňuje je možné považovať za hypotetické. Poukázal na to, že navrhovateľ vyčísľil uplatnenú škodu na základe paušalizácie reálnych vecných nákladov, spočívajúcich v administratívnych výdajoch, funkčných výdajoch, mzdových výdajoch a výdajoch spojených so stratou času zamestnanca, a to bez ohľadu na dĺžku trvania priedaňov. Podľa jeho názoru uvedenú paušalizáciu vecných nákladov nemožno považovať ani za zmenšenie majetku poškodeného, ani za ušlý majetkový prospech a preto nie je možné domáhať sa ich náhrady podľa zákona č. 514/2003 Z. z.. Tiež poukázal na to, že navrhovateľ je spoločnosť zaoberajúca sa spotrebiteľskými úvermi a k svojej činnosti potrebuje a využíva informačný systém, ktorý poskytuje prehľad poskytnutých úverov. Akákoľvek výška nákladov prevádzkovania na správu informačného systému vznikala navrhovateľovi bez ohľadu na tvrdené priedaňy a jej uplatnenie odporca považuje za účelové. Uviedol, že skutočnú škodu je potrebné dokázať listinami/skutočnosťami, ktoré preukážu požadovaný nárok, v opačnom prípade by mohlo dochádzať k ľubovoľnému a subjektívnemu vyčísľovaniu škody zo strany navrhovateľa a preskúmanie nároku by bolo znemožnené. K uplatnenej nemajetkovej ujme poukázal odporca na to, že vychádzať z paušálnej sumy 660,- eur je nesprávnou úvahou, pretože i Ústavný súd SR vychádza vždy z okolností jednotlivého prípadu, predovšetkým z významu sporu pre navrhovateľa. Nie je možné ďalej prihliadať na tvrdené „frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery“ členov riadiacich orgánov spoločnosti, pretože nároky uplatňuje právnická osoba a nie fyzické osoby, ktoré sa na činnosti právnickej osoby nejakým spôsobom zúčastňujú, pretože im priamo nevzniká žiadna škoda. Nie je možné opomenúť povahu a predmet konaní, v ktorých malo k nesprávnemu úradnému postupu dôjsť, a to i s poukazom na podnikateľskú činnosť navrhovateľa.

Navrhovateľ a jeho praktiky sú vnímané verejnosťou negatívne, boli predmetom záujmu Európskej komisie (k uvedenému odporca pripojil k návrhu list Európskej komisie, Generálneho riaditeľstva pre spravodlivosť pod č. JUST/A3/RM/kb D /2010/1360), sudy konštatovali porušenie práv spotrebiteľa a v konečnom dôsledku práve podnikateľská činnosť navrhovateľa podnietila zvýšenú potrebu ochrany práv spotrebiteľov na všetkých úrovniach štátnej moci. Navrhovateľ je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky, zneužívajúc slabé finančné a právne vedomie nízkopríjmových osôb. Preto považuje konanie navrhovateľa v rozpore s dobrými mravmi, pokiaľ si uplatňuje nárok na náhradu škody voči štátu, keďže škoda mala vzniknúť práve pri spornej a negatívne vnímanej podnikateľskej činnosti, pričom aj súdna moc musí pozornejšie skúmať práve podania navrhovateľa, a to návrhy na vykonanie exekúcie, sudy musia obzvlášť opatrne zvažovať, či poverenie vydajú alebo nevydajú a podobne, s čím je spojená vyššia časová náročnosť vykonania procesného úkonu súdom. S poukazom na charakteristiku príčinnej súvislosti medzi existenciou nesprávneho úradného postupu a vznikom škody alebo nemajetkovej ujmy uviedol, že navrhovateľovi žiadna škoda postupom okresného súdu nevznikla. Z dôvodu nepreukázania splnenia základných zákonných podmienok pre priznanie náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z., považuje odporca návrhy za neopodstatnené a žiada ich zamietnuť. Zároveň uplatnil aj nárok na náhradu trov konania.

Navrhovateľ návrhom zo dňa 26.9.2013, doručeným súdu dňa 27.9.2013 navrhol konanie vo veci prerušiť, a to do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, ktorej predmetom je rozhodnutie o porušení jeho práva na zákonného sudcu a práva na nestranný súd.

Okresný súd Prievidza uznesením č. k. 15C 235/2012-53 zo dňa 27.9.2013 návrh navrhovateľa na prerušenie konania zo dňa 26.9.2013, doručený súdu dňa 27.9.2013 zamietol. Proti tomuto uzneseniu podal včas odvolanie navrhovateľ. Krajský súd Trenčín uznesením č. k. 4Co 1002/2013-72 zo dňa 20.1.2014 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil.

Navrhovateľ návrhom zo dňa 17.2.2014, doručeným súdu dňa 17.2.2014, opakovane prostredníctvom právneho zástupcu navrhol, aby súd konanie vo veci prerušil, a to do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, ktorej predmetom je rozhodnutie o porušení jeho práva na zákonného sudcu a práva na nestranný súd.

Okresný súd Prievidza uznesením č. k. 15C 235/2012 zo dňa 18.2.2014 návrh navrhovateľa na prerušenie konania zamietol. Z odôvodnenia uznesenia vyplýva aj to, že prvý procesný návrh na prerušenie konania navrhovateľ odôvodnil tým, že predmetom ústavnej sťažnosti je rozhodnutie Krajského súdu Trenčín č. k. 17NcC 611/2012-12 zo dňa 6.11.2012, a druhý procesný návrh na prerušenie konania odôvodnil na rovnakom základe.

Navrhovateľ a jeho právny zástupca sa na pojednávanie dňa 18.2.2014 nedostavili. V písomnom podaní zo dňa 17.2.2014 uviedli, že sa zúčastnia pojednávania, ktoré bude vedené nestranným sudcom na nestrannom súde.

Dňa 17.2.2014 (č. l. 78) tunajší súd na e-mail právneho zástupcovi navrhovateľa oznámil, že žiadosť o zrušenie termínu pojednávania neakceptuje a pojednávanie vo veci sa uskutoční. V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že nemožnosť rozhodnúť vo veci samej nastáva len v prípade podanej námietky zaujatosti, o ktorej nebolo rozhodnuté nadriadeným súdom (§ 16 ods. 3 O.s.p.), o ktorú situáciu v prejednávanej veci sa nejedná. Najvyšší súd SR v obdobnej veci navrhovateľa číslo 3Cdo 102/2013 zo dňa 11.3.2013 vyslovil názor, že dôvod na vylúčenie sudcu nezakladá sama skutočnosť, že sudca má prejednať a rozhodnúť vec, v ktorej odporcom je súd, na ktorom tento sudca vykonáva súdnictvo (išlo o vyrubenie súdneho poplatku). Dovolací súd v uvedenej veci neuznal námietku navrhovateľa o existencii procesnej vady v konaní za opodstatnenú.

V prejednávanej veci súdu len subjektívne pochybnosti navrhovateľa o zákonom sudcovi nebránili vo veci ďalej konať. Vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti navrhovateľa a jeho právneho zástupcu, ktorí sa riadne a včas na určený termín pojednávania nedostavili.

Odporca sa riadne a včas na pojednávanie nedostavil. Neprítomnosť riadne a včas ospravedlnil.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa so spisom č. k. 16Er 1856/2009, s lustráciou v registri sťažností.

Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledujúci skutkový stav:

Zo spisu č. k. 16Er 1856/2009 (EX 7936/2009) vyplýva, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola tunajšiemu súdu doručená dňa 25.9.2009. Exekučným titulom bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zo dňa 13.5.2009. Dňa 11.11.2009 bol súdny exekútor vyzvaný (výzva bola zaslaná na vedomie aj navrhovateľovi a jeho právneho zástupcovi), aby predložil úverovú zmluvu aj s jej neoddeliteľnými súčasťami a súčasne ho poučil, že ak ju nepredloží, v exekučnom konaní nebude možné pokračovať. Dňa 19.11.2009 bola súdu doručená žiadosť oprávneného o informáciu o stave konania. Dňa 26.11.2009 súdny exekútor súdu oznámil, že oprávnený sa rozhodol, že nebude predkladať úverovú zmluvu. Dňa 24.11.2009 aj oprávnený oznámil, že úverovú zmluvu nepredloží. Okresný súd Prievidza uznesením č. k. 16Er 1856/2009-12 zo dňa 22.2.2010 žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol pre možný rozpor rozhodcovského rozsudku s § 45 ods. 1 písm. c/ zák. č. 244/2002 Z. z., z dôvodu, že oprávnený zostal nečinný, požadované listiny nepredložil a súd nemal k dispozícii žiadne listiny, ktorými by mohol aj bez návrhu podrobne posúdiť, že v rozhodcovskom rozsudku bol priznaný neprímerane vysoký úrok z omeškania, atď. Proti tomuto uzneseniu podal včas odvolanie oprávnený. Krajský súd Trenčín uznesením č. k. 5CoE 176/2010-23 zo dňa 29.4.2010 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Následne Okresný súd Prievidza uznesením č. k. 16Er 1856/2009-26 zo dňa 2.12.2010 exekučné konanie zastavil podľa § 44 ods. 3 Exekučného poriadku.

Navrhovateľ žalobným návrhom predmetom konania urobil nárok o zaplatenie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy uplatňovanej z dôvodu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Prievidza na tom skutkovom základe, že v predmetnej exekučnej veci rozhodol po uplynutí zákonom stanovenej doby a zamietnutím žiadosti o udelenie poverenia.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d/ zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení do 31.12.2012, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a/, bod 1 zákona č. 514/2003 Z. z. vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní, a ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení platnom do 31.12.2012, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení platnom od 31.12.2012, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takýmto postupom spôsobená škoda.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením, vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

V predmetnej exekučnej veci nedošlo k uplynutiu 15-dňovej lehoty od doručenia žiadosti o udelenie poverenia pred dňom 23.4.2009, preto sa súd uplatnenou námietkou premlčania zo strany odporcu nezaoberal.

Hodnotením skutkového stavu veci dospel súd k právnomu záveru, že návrh nie je podaný dôvodne, preto ho zamietol.

Odporca v konaní namietal nedostatky návrhu na začatie konania. V tejto súvislosti súd konštatuje, že pokiaľ ide o odporcom namietané nedostatky návrhu na začatie konania, návrh navrhovateľa v zmysle § 79 ods. 1 O.s.p. má všetky náležitosti návrhu na začatie konania, pričom neoznačenie spisovej značky exekučného konania, v ktorom malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu zo strany exekučného súdu, nie je takou vadou návrhu, ktorá by bránila súdu vo veci ďalej konať. V zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. nárok na náhradu škody spôsobenej aj nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať, na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom. Navrhovateľ v prejednávanej veci poskytol súdu len tvrdenie, že vo veci podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku, na ktorú odporca nereagoval pozitívne. Pokiaľ navrhovateľ vykonal dôkaz, a to vyžiadať od odporcu príslušný spis, ktorý sa týka podanej žiadosti o prerokovanie nároku, vykonanie tohto dôkazu nebolo možné, pretože Ministerstvo spravodlivosti SR nevedlo osobitný spis pre podanú žiadosť. Podľa odporcu navrhovateľ neposkytol, ani napriek opakovaným výzvam v rámci predbežného prerokovania požadovanú súčinnosť potrebnú pre prerokovanie jeho nároku. Za tohto stavu, keď navrhovateľ tvrdil, že žiadosti o predbežné prerokovanie nároku podal a odporca v zásade uvedenú skutočnosť potvrdil, súd uzavrel, že žiadosť o predbežné prerokovanie navrhovateľom bola podaná v deň 23.4.2012, nárok bol uplatnený na základe žiadosti o predbežné prerokovanie nároku a s ohľadom na skutočnosť, že nárok navrhovateľa uspokojený nebol v lehote do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, súd považoval podmienku predbežného prerokovania nároku za splnenú. Súd nevidel v podaní predmetného návrhu pred uplynutím šesťmesačnej lehoty prekážku v konaniach o nárokoch navrhovateľa, pretože uvedená šesťmesačná lehota uplynula dňa 23.10.2012 a v nasledujúcich dňoch a je zrejme, že k uspokojeniu nároku navrhovateľa nedošlo. Vychádzajúc z právnej úpravy § 15 ods. 1 a § 16 ods. 1 citovaného zákona, platného do 31.12.2012 nemožno i v takomto prípade uprieť navrhovateľovi právo obrátiť sa na súd s nárokom na náhradu škody. Zákon podľa tejto úpravy nespájal s nedostatkom žiadosti o predbežné prerokovanie nároku a neposkytnutím následnej súčinnosti žiadateľa dôsledok zániku nároku na náhradu škody.

Podľa právnej úpravy platnej v čase tvrdeného nesprávneho úradného postupu súdu a vzniku škody, sa za nesprávny úradný postup považuje porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody pritom má len ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda. Vo všeobecnosti v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. musia byť pre naplnenie zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci splnené všeobecné podmienky, a to nezákonné rozhodnutie resp. nesprávny úradný postup, vznik škody, príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Navrhovateľ v konaní nepreukázal splnenie ani jedného zo zákonných predpokladov zodpovednostného právneho vzťahu.

Navrhovateľ tvrdil, že súd o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie rozhodol až dňa 16.8.2010, a že konanie sa začalo dňa 10.8.2009, a omeškanie trvalo viac ako 371 dní.

Z výsledkov vykonaného dokazovania však vyplýva, že žiadosť o udelenie poverenia na tunajší súd bola podaná dňa 25.9.2009 (nie 10.8.2009) a súd o nej rozhodol dňa 22.2.2010 (nie 16.8.2010) tak, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Súdne a tým i exekučné konania nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti, resp. predseda súdu na podklade sťažnosti na prietahy v konaní. Opačný výklad by znamenal, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku prietahov. Uvedené vyplýva aj z dôvodovej správy k novele zák. č. 514/2003 Z. z., a to číslo

412/2012 Z. z., účinné od 1.1.2013. I keď súd v konaní vzhľadom na tvrdené okamihy spôsobenia škody, postupuje podľa znenia zákona účinného do 31.12.2012 zastáva názor, že v zmysle § 9 ods. 1 citovaného zákona je dôležité pri skúmaní existencie nesprávneho úradného postupu a porušenia povinnosti urobiť určitý úkon v ustanovenej lehote. Pri skúmaní nečinnosti orgánu verejnej moci a skúmaní zbytočných prietahov v konaní alebo iného zásahu treba vychádzať z horeuvedených záverov, pretože i samotná súdna prax v tejto oblasti vyvolala potrebu uviesť výslovne do právnej úpravy možnosť vychádzať v takýchto konaniach o náhradu škody, len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy konaní, prípadne žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní v tomto smere, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, ktorým by tento súd konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (viď znenie § 9 citovaného zákona s účinnosťou od 1.1.2013). Súd si uvedomuje, že predmetom konania nie je posudzovanie porušovania ústavných práv navrhovateľa, ale posúdenie nároku na náhradu škody spôsobenú nesprávnym úradným postupom súdu, avšak z rovnakých dôvodov z akých dochádza i ku konštatovaniu porušenia ústavného práva. Uvedené je dôležité nielen z pohľadu kompetencie príslušného orgánu posudzovať prietahy konaní, resp. porušenia ústavného práva, ale i z pohľadu splnenia si všeobecnej preventívnej povinnosti podľa § 415 Občianskeho zákonníka (napríklad vo veci Nález ÚS SR III. ÚS 69/2011 z 3.5.2011 ústavný súd konštatoval, že účastník konania, ktorý počas tvrdenej nečinnosti súdu neprejaví navonok svoju nespokojnosť s jeho postupom, postupuje v rozpore so zásadou „každý nech si stráži svoje práva“, čo možno pripísať iba na ťarchu účastníka).

Súd zistil, že v predmetnom exekučnom konaní navrhovateľ sťažnosť predsedovi súdu na prietahy v konaní, v snahe doceliť urýchlené rozhodnutie vo veci, nepodal. V konaní nebolo tiež preukázané, že by navrhovateľ uplatnil svoje právo podaním sťažnosti ústavnému súdu pre porušenie jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Podľa § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku v znení platnom ku dňu 25.9.2009 podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení platnom ku dňu 25.9.2009, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Skúmanie vykonateľnosti rozhodcovských rozsudkov si vyžaduje osobitnú právnu úvahu najmä s prihliadnutím na to, že tieto sa týkajú právnych vzťahov podliehajúcich režimu spotrebiteľských zmlúv. Zo znenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení platnom ku dňu podania žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v predmetnej exekučnej veci nemožno jednoznačne a nepochybne vyvodit', že lehota 15 dní sa vzťahuje na vydanie rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o vydanie poverenia. Podľa názoru súdu 15 dňová lehota sa týka prípadu, keď súd poverí exekútora vykonaním exekúcie na základe exekučného titulu. Ak ho súd nepoverí, 15 dňová lehota neplatí a ani sa logicky nedá predpokladať, že by to bol zámer zákonodarcu, keďže ide o zložitý proces posudzovania žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a exekučného titulu. V súvislosti s uvedeným názorom súd poukazuje aj na novelu Exekučného poriadku vykonanú zák. č. 144/2010 Z. z., ktorý s účinnosťou od 1.6.2010 vypustil zákonnú 15-dňovú lehotu na vydanie poverenia súdnemu exekútorovi, pokiaľ sa jednalo o exekučné tituly podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ Exekučného poriadku. Z dôvodovej správy k tejto novele vyplýva, že účelom vypustenia zákonnej lehoty bola skutočnosť, že lehota bola výraznou prekážkou na to, aby súdy mohli objektívne posúdiť zákonnosť exekúcie, pokiaľ išlo o notárske zápisnice a rozhodcovské rozsudky, zvlášť, keď išlo o vymożenie plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy. Súd zastáva názor, že ku dňu podania žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v predmetnej exekučnej veci sa súdnou praxou rozhodcovské rozsudky považovali za exekučné tituly podľa § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku. Zodpovedala tomu aj argumentácia odvolacích súdov a tiež dôvodové správy k zák. č. 144/2010 Z. z. a k zák. č. 102/2011 Z. z., ktoré novelizovali Exekučný poriadok. Súd prisvedčuje správnosti argumentácie

odporcu, že ak sa do zákonnej formulácie exekučného titulu (zák. č. 102/2011 Z. z.) vložili slová „rozhodnutí rozhodcovských súdov“, išlo len o explicitnejšie ujasnenie litery zákona, aby sa predišlo mylným interpretáciám tohto ustanovenia. V tomto smere je argumentácia navrhovateľa spočívajúca v tom, že rozhodcovské rozsudky do 1.6.2011 nebolo možné považovať za exekučné tituly podľa § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku, a teda sa na ne nevzťahovalo vyňatie lehoty na vydanie poverenia, účelová. Navrhovateľ ani v exekučných konaniach nikdy nespochybňoval začlenenie rozhodcovského rozsudku pod citované ustanovenie Exekučného poriadku. Podľa názoru súdu, ako to už bolo uvedené, vychádzajúc z výslovného znenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v ktoromkoľvek znení, prípadná 15-dňová lehota sa vzťahovala vždy len na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v prípade, ak súd nezistil rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu so zákonom. Následne sa osobitne upravuje situácia, keď súd takýto rozpor zistí a je povinný nie udeliť poverenie ale rozhodnúť o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Keby bol zámer zákonodarcu pod zákonnú 15-dňovú lehotu vsunúť obe procesné situácie, nebola by osobitne upravovaná situácia pri zistení rozporu, napríklad exekučného titulu so zákonom.

Pokiaľ teda navrhovateľ považuje za nesprávny úradný postup nečinnosť Okresného súdu Prievidza v exekučnom konaní, v ktorom súd zamietol žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po zákonnej 15-dňovej lehote, je toto tvrdenie nepravdivé, pretože na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia zákon lehotu neupravuje. Ak medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia a zamietnutím žiadosti o udelenie poverenia uplynula lehota necelých päť mesiacov, súd ju hodnotí ako primeranú, a to aj s poukazom na veľké množstvo exekučných konaní vyvolaných navrhovateľom. Navrhovateľ ako oprávnený pritom na výzvy exekučného súdu, aby predložil potrebné listiny, nereagoval. Neposkytol súdu potrebnú súčinnosť. Doloženie úverovej zmluvy bolo nevyhnutne potrebné pre posúdenie rozhodcovského rozsudku. Bolo povinnosťou exekučného súdu z úradnej moci, bez povinnosti vykonávať dokazovanie s účastníkmi konania aj preskúmať exekučný titul - rozhodcovský rozsudok, pričom v exekučnom konaní už nemôže ísť o dokazovanie vo veci samej, ale len preskúmanie prisúdeného plnenia. V tejto súvislosti súd dáva do pozornosti výklad pojmu nesprávneho úradného postupu, ktorý uviedol NS SR vo svojom rozsudku 4Cdo 24/2004, uverejnený pod publikačným č. Rc 23/2011, podľa ktorého pojem nesprávny úradný postup nemá legálnu definíciu, v súlade s rozhodovacou praxou súdov ho možno vymedziť ako porušenie právnou normou ustanoveného predpísaného postupu štátneho orgánu, resp. porušenie účelu postupu štátneho orgánu ktorý - či už súvisí s rozhodovacou činnosťou štátneho orgánu alebo s ňou nesúvisí, nenašiel svoj bezprostredný výraz vo vydanom rozhodnutí. Z uvedeného teda vyplýva, že postup súdu zahrňujúci právne posúdenie veci, skutočnosť, že súd je oprávnený v exekučnom konaní preskúmať exekučný titul, na tento účel zistiť skutkový stav, vybrať, aplikovať zvolený právny predpis na skutkový stav, ktorý následne nájde výraz vo vydanom rozhodnutí, nemožno považovať za nesprávny úradný postup na účely zákona č. 514/2003 Z. z. a zodpovednosť štátu za takýto nesprávny úradný postup je vylúčená. Už vôbec neprichádza do úvahy zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, pretože ani jedno rozhodnutie z tohto druhu nebolo zrušené pre nezákonnosť. Navrhovateľ sa však svojho práva na náhradu škody z titulu nezákonného rozhodnutia ani nedovoľáva. Oprávnenie a zároveň povinnosť exekučného súdu skúmať exekučný titul - rozsudok rozhodcovského súdu pred udelením poverenia vyplýva nielen z horecitovaných zákonných ustanovení, ale i z takmer jednotnej a dlhodobej súdnej praxe, podporovanej i rozsudkami Súdného dvora Európskej únie, a to najmä vo veci Asturcom Telecomunicaciones SL proti Cristina Rodríguez Nogueira (C-40/08), ktorý rozhodol pri riešení prejudiciálnej otázky v súvislosti so spotrebiteľskými zmluvami o otázke právomoci vnútroštátneho súdu v tom zmysle, že súd môže ex offo preskúmať nekalú povahu rozhodcovskej doložky, v prípade právoplatného rozhodcovského rozsudku vydaného bez účasti spotrebiteľa v takom rozsahu, v akom mu to umožňujú vnútroštátne procesné pravidlá v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy. V takomto prípade prináleží vnútroštátnemu súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho podľa daného vnútroštátneho práva vyplývajú, s cieľom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol uvedenou doložkou viazaný. Najvyšší súd SR pripustil možnosť exekučného súdu skúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku z hľadísk uvedených v § 45 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní a následne exekúciu zastaviť, ďalej aj v uznesení sp. zn. 5Cdo 291/2010 z 29.3.2011. I z rozhodovacej činnosti Ústavného súdu SR - uznesenie IV. ÚS 60/2011 zo dňa 3.3.2011, v ktorom Ústavný súd SR odmietol sťažnosť práve navrhovateľa v súvislosti s postupom Okresného súdu Prievidza vo veci 16Er/2085/2009, v ktorom bola žiadosť o udelenie poverenia zamietnutá, keď uviedol, že pokiaľ je podmienka existencie vnútroštátneho práva prikazujúceho za určitých okolností prieskum materiálnej stránky rozhodcovského rozsudku v rámci rozhodovania o návrhu na výkon rozhodcovského

rozsudku splnená (§ 45 zákona o rozhodcovskom konaní), potom postup všeobecného súdu, ktorý z toho vyvodí dôsledky vyplývajúce zo slovenského právneho poriadku, je legitímny.

Vo veci č. 16Er 1856/2009 (EX 7936/2009) v uznesení zo dňa 22.2.2010, ktorým žiadosť o udelenie poverenia bola zamietnutá, súd svoje skutkové a právne zistenia uviedol na viacstrannom rozhodnutí a podporil vnútroštátnou úpravou. Exekučné konanie bolo zastavené a k vymoženiu pohľadávky oprávneného by vôbec nedošlo.

Navrhovateľ v konaní nepreukázal nesprávny úradný postup súdu ani pri posudzovaní a rozhodovaní o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Navrhovateľ tiež v konaní nepreukázal, že by prípadným oneskoreným rozhodnutím, a tým, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola zamietnutá, mu súd spôsobil škodu z titulu vecných výdavkov a nákladov na správu pohľadávky, výdavkov na urgencie, publikačné výdaje, poštovné a podobne, pretože z exekučného spisu vôbec nevyplýva, že by oprávnený smerom k súdu do rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia vôbec konal, v spise sa nenachádza žiadna urgencia, žiadosť o informáciu o stave konania sa nachádza len jedna. Jeho tvrdenia o tom, že podával opakované žiadosti o informácie o stave konania, sťažnosti na prieťahy v konaní, sú nepravdivé (úradný záznam č. I. 51 spisu).

Pre úspešné priznanie nároku na náhradu škody, resp. nemajetkovej ujmy v peniazoch musia byť súčasne splnené tri predpoklady: 1/ nesprávny úradný postup. 2/ vznik a existencia škody, 3/ príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom a existenciou škody. Keďže nedošlo k naplneniu skutkovej podstaty nesprávneho úradného postupu zo strany exekučného súdu, tak nie je možné nárok navrhovateľovi priznať, a to ani za zistenia, že by súd mal preukázané, že k vzniku škody došlo.

Na základe uvedených skutočností súd preto návrh ako neopodstatnený zamietol.

O trovách súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Navrhovateľ v konaní nebol úspešný, a odporcovi trovy nevznikli. Preto o trovách súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Trenčíne, prostredníctvom tunajšieho súdu vo dvoch vyhotoveniach.

Odvolanie musí obsahovať označenie účastníkov konania, voči ktorému rozsudku smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, v čom odvolateľ vidí nesprávnosť rozhodnutia alebo postupu súdu, čoho sa odvolaním domáha, musí byť podpísané a datované. Odvolanie možno odôvodniť len z dôvodov podľa § 205 ods. 2 O.s.p..